

3.4 Wortelfuncties.

Worteltrekken is de omgekeerde bewerking van kwadrateren. De functie $f(x) = \sqrt{x}$ is de **inverse**

functie van $g(x) = x^2$ met domein $[0, \rightarrow)$. g beeldt 3 af op 9, anders gezegd (3,9) ligt op de grafiek van g . (9,3) ligt op de grafiek van f . De x - en de y -coördinaat zijn

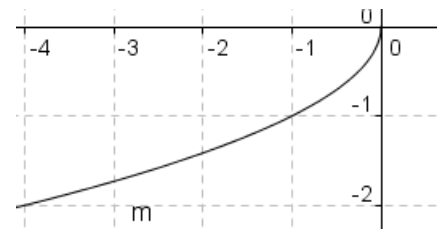
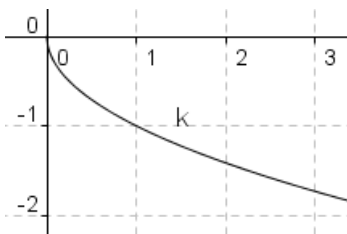
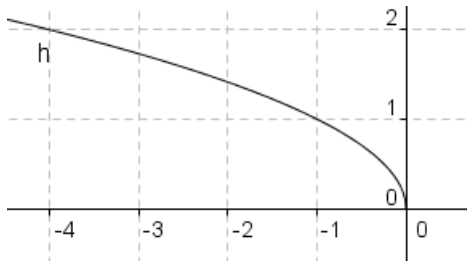
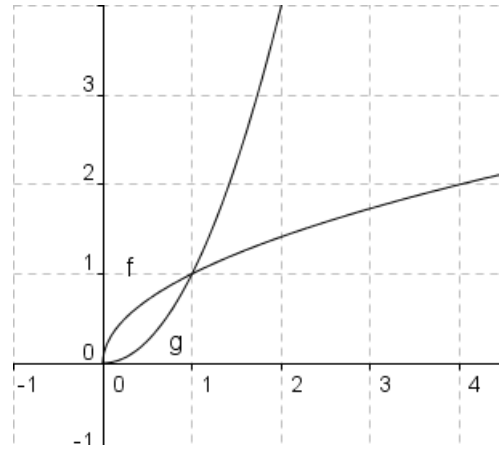
verwisseld. Als we in $y = x^2$ x en y verwisselen, ontstaat:

$$x = y^2. \text{ Links en rechts worteltrekken levert dan } \sqrt{x} = y$$

Dus de grafiek van $f(x)$ is een halve parabool/ Alleen het positieve deel van de parabool wordt "geïnverteerd".

Let op: $h(x) = \sqrt{-x}$, $k(x) = -\sqrt{x}$ en $m(x) = -\sqrt{-x}$

bestaan ook allemaal! Allen hebben als randpunt (0,0).

Andere eenvoudige wortelfuncties zijn bijvoorbeeld:

$$f(x) = 2 + \sqrt{x-1}, \quad g(x) = -4 + \sqrt{5-x} \text{ en}$$

$$h(x) = 3 - \sqrt{-1-x}$$

De wortel uit een negatief getal bestaat niet, een wortelfunctie "begint" bij $\sqrt{0}$.

Zo is eenvoudig in te zien dat f begint bij $x = 1$, g bij $x = 5$ en h bij $x = -1$.

De randpunten zijn dus (1,2), (5,-4) en (-1,3)

Van welke functie is f de inverse? In de formule van f moet je x en y omwisselen, dan y vrijmaken:

$$\text{Van } x = 2 + \sqrt{y-1} \Leftrightarrow x-2 = \sqrt{y-1} \Leftrightarrow$$

$$(x-2)^2 = y-1 \Leftrightarrow y = (x-2)^2 + 1 \text{ Allemaal met } x > 2. \text{ Dus van de dalparabool met als}$$

laagste punt (2,1). Immers een kwadraat heeft als kleinste waarde 0, dit ontstaat als $x = 2$ dan $y = 1$.

